

Pensions at a Glance: Public Policies across OECD Countries 2007 Edition

Summary in Czech

Stručný pohled na důchody: veřejné politiky v zemích OECD – vydání 2007

Přehled v českém jazyce

Toto druhé vydání *Stručného pohledu na důchody* aktualizuje všechny důležité indikátory důchodových systémů, které byly vytvořeny pro první vydání. Hodnoty všech parametrů důchodového systému odrážejí situaci roku 2004. Obecně přijatý přístup je „mikroekonomický“, tedy takový, který se dívá na budoucí nároky jednotlivce podle důchodových systémů všech 30 členských zemí OECD.

Zpráva začíná prezentací různých programů, které společně tvoří národní systém poskytování důchodů, včetně shrnutí všech parametrů a pravidel důchodových systémů. Následuje osm hlavních indikátorů důchodových příjmů, které jsou vypočítávány podle modelů důchodových systémů zemí OECD. Toto vydání obsahuje i dvě speciální analýzy důchodových reforem a soukromých důchodů, které využívají modely důchodových systémů zemí OECD pro hlubší prozkoumání ústředních problémů důchodové politiky v národních diskusích. V závěru poskytuje zpráva podrobné informace o důchodovém systému každé z těchto 30 zemí.

U pracovníků s průměrným výdělkem je v zemích OECD průměrná sazba hrubé náhrady, tj. poměr mezi důchodovými příspěvky a výdělkem v předdůchodovém období, 58,7 % z povinného důchodového pojištění. V podpoře ve stáří však hrají důležitou roli i daně. Důchodci často neplatí příspěvky na sociální zabezpečení a protože osobní daně z příjmu jsou progresivní a nároky na důchod jsou obvykle nižší než výdělky před odchodem do důchodu, platí obvykle menší daně. U pracovníků s průměrných výdělkem je sazba čisté náhrady v zemích OECD průměrně téměř 70 %, což je asi o 11 procentních bodů více, než je průměrná sazba hrubé náhrady.

U pracovníků s nízkým výdělkem je průměrná sazba čisté náhrady v zemích OECD 83 %. Existují však regionální rozdíly: Severské země nabízejí pracovníkům 95 % čisté náhrady z poloviny průměrného výdělku, zatímco anglofonní země OECD vyplácejí 76 % předchozího čistého výdělku.

Vládám však nezáleží pouze na sazbě náhrady, ale i na hodnotě celkového penzijního příslibu. Ten se měří indikátorem penzijního bohatství, který bere na zřetel i předpokládanou délku života a indexaci důchodů. Pokud použijeme tento indikátor, je penzijní příslib nejdražší v Lucembursku. V průměru obdrží každý muž-důchodce ekvivalent 920 000 USD a každá žena-důchodkyně více než 1 milion USD. Nizozemí a Řecko jsou na této stupnici na druhém a třetím místě. Nejskromnější důchodové systémy mají v Belgii, Irsku, Japonsku, ve Velké Británii a Spojených státech, kde je penzijní bohatství okolo dvou třetin průměru zemí OECD. Na posledním místě je Mexiko, kde je mužům přísliben důchod ve výši ekvivalentu 34 000 USD a ženám ve výši ekvivalentu 32 000 USD.

Téměř všech 30 zemí OECD provedlo od roku 1990 ve svých důchodových systémech alespoň nějaké změny. V důsledku těchto změn se průměrný penzijní příslib v 16 zemích – jejichž reformami se zabývá tato zpráva – snížil o 22 %. U žen se jedná o snížení o 25 %. Jen ve dvou ze 16 zemí – v Maďarsku a Velké Británii – se penzijní příslib v průměru zvýšil.

Jak tyto změny ovlivní různé jednotlivce? Některé země – jako Francie, Portugalsko a Velká Británie – zaměřují veřejné penze více na pracovníky s nízkým výdělkem, a zesilují tak zachytnou síť. Jiné země – jako Polsko a Slovenská republika – se rozhodly zpřísnit vztah mezi důchodovými nároky a výdělkem, což může pracovníky s nízkými výdělky ohrožovat vyšším rizikem chudoby. V Německu, Japonsku, Mexiku, Polsku a Slovenské republice byl například čistý nárok na důchod pracovníka, který pracoval celý život s polovičním průměrným výdělkem, okolo 41 % průměrného výdělku před reformou, což je mírně pod průměrem zemí OECD jako celku. Reformy toto číslo sníží na pouhých 32,5 %. Naopak Finsko, Francie, Maďarsko, Korea, Nový Zéland a Velká Británie ve svých důchodových reformách pracovníky s nízkým příjmem před krácením příspěvků chrání.

Intenzivní reformní činnost v zemích OECD znamená, že dnešní pracovníci budou sami muset udělat více, aby se připravili na budoucí důchod. V některých zemích existují výrazné snahy o úspory nutné pro dosažení průměrné sazby náhrad OECD, i když pracovníci spoří po celou dobu svého zaměstnání. Pokud mladí pracovníci promeškají prvních 10 nebo 15 let své kariéry kvůli jiným požadavkům na svůj rozpočet, bude dosažení dostatečné důchodové úrovně ještě složitější. Tato zpráva jasně ukazuje, jak je důležité, aby pracovníci začali brzy šetřit a přispívali pravidelně.

© OECD 2007

Tento přehled není oficiálním překladem OECD.

Reprodukce tohoto přehledu je povolena, jsou-li uvedena autorská práva OECD a název původní publikace.

Vícejazyčné přehledy jsou překlady výtahů z publikací OECD původně publikovaných v angličtině a francouzštině.

Jsou zdarma k dispozici v internetovém knihkupectví OECD www.oecd.org/bookshop/

Další informace vám poskytne Odbor pro legislativu a překlady při OECD, Ředitelství pro veřejné záležitosti a komunikaci – e-mail: rights@oecd.org / fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Navštivte naši internetovou stránku www.oecd.org/rights/

